

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC QUẢN LÝ, BẢO VỆ ĐỀ

Không để “mất bò mới lo làm chuồng”

KỶ 2: ĐỀ “OÀN MINH” GÃNH VI PHẠM, VIỆC XỬ LÝ GẶP KHÓ

Nhà xưởng xây dựng trái phép trên hành lang đê tại xã Độc Lập (Hưng Hà).

Hệ thống đê là lá chắn vững chắc, giúp bảo vệ tính mạng, tài sản của người dân trước thiên tai. Việc bảo đảm an toàn tuyệt đối cho hệ thống đê, nhất là những tuyến đê xung yếu luôn là ưu tiên số một. Tuy nhiên, hiện nay tình trạng vi phạm liên quan đến hành lang đê lại diễn ra phổ biến. Theo ghi nhận tại các địa phương như Vũ Thư, Kiến Xương, Tiền Hải... vi phạm về xây dựng, cải tạo nhà cửa, công trình trong phạm vi bảo vệ đê và bãi sông, chiếm dụng mái đê, hành lang đê để dựng lều quán, nhà xưởng diễn ra khá phổ biến.

Những nguy cơ hiện hữu

Trên địa bàn huyện Tiền Hải hiện có 57,6km đê trung ương cấp III, trong đó đê hữu Trà Lý dài 9,3km, đê cửa sông tả Hồng Hà dài

8km, đê biển 5 dài 18km, đê biển 6 dài 22,3km.

Khu vực đê cửa sông hữu Trà Lý thuộc địa phận xã Vũ Lăng, xã Tây Lương (Tiền Hải) có chiều dài chưa đầy 4km nhưng có đến 15/16 bến, bãi vật liệu xây dựng (VLXD) hoạt động không phép, trở thành “điểm nóng” vi phạm hành lang an toàn đê từ nhiều năm nay. Hạt Quản lý đê huyện Tiền Hải đã nhiều lần phát hiện, lập biên bản và bàn giao cho chính quyền địa phương xử lý các vi phạm như: tập kết VLXD trái phép, đóng cọc bê tông làm mốc cầu thuyền, đổ vật liệu thải của trạm bê tông ra bãi sông... Các vi phạm này tổn động từ nhiều năm, lập đi lập lại nhiều lần gây ảnh hưởng hành lang thoát lũ, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn đê. Đặc biệt, theo phản ánh của người dân

địa phương, có rất nhiều xe tải cỡ lớn tấp nập ra vào các điểm trung chuyển, tập kết VLXD trái phép dưới bãi ven sông khiến mặt đê hình thành những rãnh lớn, ổ trâu, ổ gà xuất hiện dày đặc, nhiều chỗ mặt đường bong tróc, lồi lõm. Bất chấp mặt đường đê đã vỡ nhام nhờ nhưng nhiều xe chở VLXD với khối lượng lớn, thậm chí cao vượt thành thùng, không được che chắn cẩn thận vẫn chạy với tốc độ cao khiến cát bụi bay mù mịt, gây mất an toàn giao thông. Một người dân xã Vũ Lăng cho biết: Đây cũng là tuyến giao thông của người dân nhưng lâu nay chúng tôi không dám qua lại nhiều vì lo mất an toàn giao thông cũng như tình trạng ô nhiễm cát bụi. Thời gian trước xe tải chạy cả ngày đêm, mấy tháng nay họ chỉ tranh thủ chạy

ngoài giờ để tránh bị cơ quan chức năng kiểm tra, xử phạt.

Theo ông Đào Văn Hải, Trưởng phòng Quản lý Đê đió, Chi cục Thủy lợi (Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn): Hệ thống đê có vai trò rất quan trọng trong công tác phòng, chống thiên tai, tuy nhiên thời gian qua nhiều tuyến đê đang phải “oàn minh” gánh thêm tải trọng của các phương tiện chở VLXD cỡ lớn lưu thông trên mặt đê, ảnh hưởng đến an toàn kết cấu đê. Điều này diễn ra ở nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh và kéo dài nhiều năm... Vì vậy, việc xác định rõ trọng điểm, hiện trạng các tuyến đê trước mùa mưa, bão là hết sức quan trọng. Trên cơ sở đó dự kiến tình huống có thể xảy ra để xây dựng phương án hộ đê nhằm chủ động ứng

phủ với các tình huống bão, lũ, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai gây ra.

Khó khăn, bất cập trong xử lý vi phạm

Thái Bình hiện được bao bọc bởi hệ thống đê sông, đê biển khép kín với tổng chiều dài khoảng 580km, trong đó có 356,3km đê trung ương, còn lại 228,3km đê bồi, bờ bao, bờ vùng. Những năm qua, hệ thống đê của tỉnh được đầu tư tu bổ, nâng cấp bảo đảm các yêu cầu về phòng, chống lụt bão, tuy nhiên vẫn còn nhiều điểm xung yếu, nhiều công trình có diễn biến phức tạp.

Theo đánh giá của Chi cục Thủy lợi, tình hình vi phạm pháp luật về đê điều tiếp tục diễn biến phức tạp, đặc biệt là vi phạm xây dựng công trình, đổ đất san lấp mặt bằng và tập kết, kinh doanh VLXD vi phạm chỉ giới đê điều. Trong khi đó, việc xử lý các vi phạm theo quy định của Luật Đê đió và Luật Phòng, chống thiên tai còn có biểu hiện né tránh, hiệu quả xử lý thấp. Hệ lụy là các vụ việc xâm hại đê liên tiếp xảy ra. Trong năm 2022, trên địa bàn tỉnh phát sinh 61 vụ vi phạm mới, tuy nhiên cơ quan chức năng và chính quyền các địa phương mới xử lý được 19 vụ, còn tồn đọng 42 vụ.

Câu chuyện về nguy cơ tiềm ẩn mất an toàn đê điều trong mùa mưa bão do vi phạm Luật Đê đió hay tình trạng xuống cấp một số công trình trên đê sẽ không thể giải quyết trong ngày một ngày hai. Điều này xuất phát từ nhiều phía như ý thức chấp hành pháp luật của người dân và doanh nghiệp, các quy định về xử lý vi phạm còn chưa chặt chẽ và sự lỏng lẻo trong công tác quản lý ở một số cấp chính quyền địa phương.

Chia sẻ về những khó khăn trong xử lý vi phạm, ông Phạm Duy Thư, cán bộ địa chính xã Vũ Lăng (Tiền Hải) cho biết: Các vi phạm phần lớn đều là những tồn tại lâu năm, từ trước khi có quy định pháp

luật về đê điều và một số phát sinh trong quá trình nâng cấp, tu bổ đê đã được các địa phương cấp quyền sử dụng đất, cấp phép xây dựng nên khó khăn cho địa phương trong quá trình xử lý. Còn ông Vũ Hữu Hỷ, Chủ tịch UBND xã Hồng Minh (Hưng Hà) cho rằng, việc xử lý dứt điểm các vi phạm còn nhiều khó khăn bởi nguyên nhân đầu tiên xuất phát từ việc các quy định để xử lý những vi phạm này còn nhiều bất cập. Đơn cử, Điều 20 Nghị định số 104/2017/NĐ-CP quy định phạt tiền từ 50 triệu đồng đến 60 triệu đồng đối với hành vi xây dựng công trình, nhà ở trong phạm vi bảo vệ đê; để vật liệu ở lòng sông, bãi sông gây cản trở dòng chảy, thoát lũ và trong hành lang bảo vệ đê với khối lượng từ 200m³ trở lên, tuy nhiên thẩm quyền xử phạt là của Chủ tịch UBND cấp tỉnh. Vì thế, chính quyền địa phương cấp xã, cấp huyện gặp khó khăn trong xử lý vi phạm do vượt thẩm quyền. Bên cạnh đó, Nghị định số 104/2017/NĐ-CP cũng không quy định rõ hay phân biệt về quy mô, tính chất công trình xây dựng như công trình xây dựng (lều lán, chuồng trại), công trình phụ (tường rào, trụ cổng, bếp, mái che...), công trình nhỏ lẻ (cột điện, hệ thống chiếu sáng, biển báo), công trình quy mô lớn (nhà ở, nhà điều hành, trạm

biến áp...), do vậy việc áp dụng mức độ xử phạt gặp khó khăn.

Lý giải nguyên nhân dẫn tới các vụ vi phạm chậm được xử lý, ông Nguyễn Mạnh Khương, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho rằng: Bên cạnh nguyên nhân chủ quan như ý thức chấp hành các quy định của Luật Đê đió của một số tập thể, cá nhân còn chưa nghiêm, vẫn còn tình trạng cố tình vi phạm kéo dài mặc dù đã có sự nhắc nhở, xử phạt từ phía các cơ quan chức năng và địa phương; công tác tuyên truyền, phổ biến Luật Đê đió ở một số địa phương chưa thực sự hiệu quả. Việc xử lý các vụ vi phạm pháp luật về đê điều và Luật Phòng, chống thiên tai ở một số địa phương chưa được quan tâm sát sao, đúng mức, do vậy số vụ vi phạm đã xử phạt hành chính vẫn chưa được giải quyết triệt để, cơ bản mới dừng lại ở mức đình chỉ tại chỗ và lập biên bản vi phạm, chưa đưa ra được các giải pháp xử lý dứt điểm. Mặt khác, một số doanh nghiệp, cá nhân vi phạm chưa hợp tác với chính quyền địa phương, cơ quan quản lý đê điều trong việc xử lý, giải tỏa vi phạm.

Thêm một lý do dẫn tới các ngành chức năng gặp khó trong việc xử lý vi phạm đê điều là do một số hộ dân được cấp đất thổ

cư, thổ canh trên phần đất hành lang đê, chính vì vậy khi các hộ dân cải tạo, xây dựng, nâng cấp các công trình đã vi phạm Luật Đê đió.

Đối với tình trạng xe quá khổ, quá tải chạy trên đê, ông Phạm Anh Tuấn, Chánh Thanh tra Sở Giao thông Vận tải cho biết: Thanh tra Sở Giao thông Vận tải thường xuyên phối hợp kiểm tra, xử lý các vụ vi phạm. Tuy nhiên, hiện nay trên một số đoạn đê còn chưa có biển báo giới hạn tải trọng cho phép xe cơ giới đi trên đê (theo quy định tại Thông tư số 54/2013/TT-BNNPTNT, ngày 17/12/2013 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn phân cấp đê và quy định tải trọng cho phép đối với xe cơ giới đi trên đê) nên khi kiểm tra, phát hiện vi phạm của phương tiện quá tải lưu thông trên đê Thanh tra giao thông chỉ xử lý được các vi phạm liên quan đến phương tiện (quá tải phương tiện, thay đổi kích thước thùng hàng, không che phủ để rơi vãi hàng...), điều kiện kinh doanh vận tải và người điều khiển phương tiện. Đối với vi phạm quy định tải trọng cho phép đối với xe cơ giới đi trên đê, Thanh tra giao thông không có thẩm quyền xử lý.

(còn nữa) NGUYỄN THỜI

Xe chở vật liệu xây dựng coi nới thành thùng, có dấu hiệu vượt quá tải trọng cho phép đi chuyên từ bến, bãi vật liệu xây dựng lên tuyến đê tả Hồng Hà II, thuộc địa phận thôn Thái Hạ, xã Việt Thuận (Vũ Thư).

Phụ nữ chung tay bảo vệ môi trường

Bắt đầu từ những việc làm đơn giản của chị em phụ nữ, từ đường làng, ngõ xóm đến nhà bếp, nếp nhà được chăm sóc sạch sẽ đã từng bước nâng cao chất lượng cuộc sống mỗi gia đình. Hành động của chị em đã tác động tích cực, giúp làm chuyển biến, thay đổi nhận thức của người dân trong việc bảo vệ môi trường.

Thay vì dồn hết cho đơn vị thu gom, xử lý rác thải, phụ nữ nhiều địa phương đã tách lượng rác hữu cơ ủ phân vi sinh bón cho cây trồng; thức ăn thừa tận dụng làm thức ăn cho gia súc, gia cầm; rác khó phân hủy như hộp xốp, túi nilon để riêng thuận tiện cho việc thu gom, xử lý. Bà Nguyễn Thị Loan, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn Lê Lợi, xã Vũ Đông (thành phố Thái Bình) cho

biết: Phân loại rác thải tại hộ gia đình thì phụ nữ trong thôn thực hiện cách đây đã 5 - 6 năm. Khi Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh trao tặng thùng đựng rác và phát động thu gom phế liệu gây quỹ hội, chị em trong thôn làm nên nếp và bảo đảm vệ sinh hơn nữa. Ngoài ra, chị em còn nhiệt tình hưởng ứng mua làn nhựa và hộp đựng để đi chợ thay cho túi nilon. Từ mô hình này đã giúp chị em hiểu rõ tác hại của việc sử dụng túi nilon ảnh hưởng đến sức khỏe, môi trường.

Từ năm 2019, phụ nữ thôn Lại Xá, xã Minh Lăng (Vũ Thư) thu gom rác thải tái chế bán lấy tiền giúp đỡ phụ nữ và trẻ em nghèo. Số tiền thu được từ nguồn rác thải nhựa mỗi năm trung bình được trên 5 triệu đồng. Bà Lại Thị Rự, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn Lại Xá cho biết: Việc

làm của chị em vừa giữ gìn cho nhà cửa sạch sẽ vừa giúp được những mảnh đời khó khăn, những gia đình được giúp đỡ rất phần khởi, bản thân chị em cũng thêm động lực để thực hiện mô hình. Từ chỗ chỉ có ít hội viên tham gia, đến nay hầu hết hội viên và đông đảo nhân dân ủng hộ mô hình.

Ở mỗi địa phương, các cấp hội phụ nữ đã xây dựng mô hình phù hợp với tình hình thực tế, tạo nên thương hiệu riêng cho mình. Đặc biệt, thực hiện cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, “5 có, 3 sạch”, trong đó các tiêu chí “3 sạch” gồm sạch nhà, sạch ngõ, sạch bếp được triển khai đồng bộ, hiệu quả, tạo chuyển biến về nhận thức, hành động của mỗi cán bộ, hội viên, góp phần giữ gìn vệ sinh, tạo cảnh quan môi trường thêm

sạch, đẹp. Hội liên hiệp phụ nữ các huyện, thành phố và cơ sở đã phối hợp tổ chức truyền thông nâng cao kiến thức bảo vệ môi trường, chống rác thải nhựa, tiếp tục xây dựng, duy trì các mô hình bảo vệ môi trường: Phân loại và xử lý rác thải tại gia đình; đoạn đường phụ nữ tự quản; đường hoa phụ nữ, cánh đồng sạch; biển rác thải thành tiền; nhà sạch, vườn đẹp... Chị Nguyễn Thị An, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố Thái Bình cho biết: Các cấp hội phụ nữ thành phố tập trung cao cho việc tuyên truyền bỏ rác đúng giờ quy định. Cùng với đó là làm điểm phân loại rác thải tại hộ gia đình, thu gom phế liệu gây quỹ, sau đó lan tỏa toàn thành phố. Bên cạnh đó, Hội phát động các phong trào và đợt thi đua đặc biệt để chị em tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác chống rác thải nhựa, hạn chế sử dụng túi nilon, thường xuyên mang làn đi chợ; tuyên truyền không để đống rác bãi rác tạm trong khu dân cư.

Bằng nhiều cách làm thiết thực, hội viên, phụ nữ toàn tỉnh đã phát huy vai trò của mình trong xây dựng môi trường xanh, sạch, đẹp. Môi trường sống trong lành không chỉ bảo vệ sức khỏe người dân mà còn góp phần tích cực cùng địa phương nâng cao chất lượng tiêu chí môi trường trong xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

XUÂN PHƯƠNG

Phụ nữ xã Đông Kinh (Đông Hưng) cất tỉa cây, làm đẹp cảnh quan.

Năm 2000, gia đình chị Nguyễn Thị Hiền, thôn Kênh, xã Tây Đô (Hưng Hà) thuộc diện hộ nghèo của địa phương. Sau đó, vợ chồng chị mạnh dạn học nghề rồi vào miền Nam lập nghiệp. Sau khi trở về quê hương, chị mở xưởng may, tạo việc làm cho nhiều lao động.

Đến thăm ngôi nhà 2 tầng khang trang cùng gần 100m² nhà xưởng ở phía sau, ít ai có thể biết rằng gần 20 năm trước, vợ chồng chị Hiền thuộc diện hộ nghèo của xã. Lớn lên trên mảnh đất nổi tiếng với món đậu phụ, chị Hiền cũng như nhiều người trong xã làm nghề ông cha để lại, tuy nhiên cái nghèo, cái khó vẫn cứ đeo bám.

Chị Hiền cho biết: Trước năm 2000, vợ chồng tôi chủ yếu sản xuất đậu phụ, nhưng vì điều kiện kinh tế eo hẹp nên không thể như các gia đình khác mang đầu đi bán ở xa nên thu nhập thấp hơn. Thấy rằng mình không thể bám trụ với nghề này, vợ chồng tôi quyết tâm học nghề may và vào miền Nam để kiếm vốn làm ăn. Hai vợ chồng đồng viên nhau chịu khó làm ăn, tiết kiệm, dần dần có vốn tích lũy trở về quê hương lập nghiệp.

Với hơn 200 triệu đồng trong tay, chị Hiền mở xưởng may với 10 máy, thuê 10 lao động, lên Hà Nội, Bắc Giang, Bắc Ninh, Phú Thọ để tìm nguồn nguyên liệu đúng theo yêu cầu của khách hàng. Thời điểm đầu, do mới làm nên chị gặp nhiều khó khăn: lao động tay nghề chưa cao, chất lượng sản phẩm

Chị Hiền vượt khó làm giàu

Cơ sở may của gia đình chị Nguyễn Thị Hiền tạo việc làm cho nhiều lao động.

chưa tốt nên gặp khách hàng khó tính phải bồi thường, đầu ra sản phẩm khó khăn, số lượng đơn hàng chưa nhiều nên phải vào các doanh nghiệp phía Nam để tìm đơn hàng cho mình. Chị Hiền cho biết thêm: Thời điểm 5 năm sau khi mở xưởng, vợ chồng tôi gặp rất nhiều khó khăn, tưởng chừng như phải nghỉ vì hết vốn. Song nhờ được Hội Liên hiệp Phụ nữ xã hỗ trợ tín chấp cho vay vốn, hai vợ chồng tích cực tìm kiếm đối tác, đơn hàng, bảo đảm chất lượng nên công việc dần ổn định. Hiện nay chị Hiền đã xây dựng được 2 cơ sở may rộng hơn 200m² ở Thái Bình và Phú Thọ với gần 40 lao động. Hàng động được trả từ 5 - 8 triệu đồng/

người/tháng tùy theo số lượng sản phẩm làm ra và tay nghề của họ. Năm 2023, trong khi các doanh nghiệp may mặc lớn gặp nhiều khó khăn về đơn hàng thì những cơ sở nhỏ như của chị Hiền vẫn ký kết được những đơn hàng nhỏ đến gần hết năm. Sau khi trừ chi phí, gia đình chị thu về từ 250 - 300 triệu đồng/năm.

Ông Nguyễn Văn Quỳnh, Chủ tịch UBND xã Tây Đô đánh giá: Cơ sở gia công may mặc của chị Nguyễn Thị Hiền là một trong những cơ sở tiêu biểu của địa phương. Từ hai bàn tay trắng, với nỗ lực của bản thân, vợ chồng chị đã vươn lên làm giàu trên quê hương, không chỉ tạo được việc làm mà còn rất tích

cực ủng hộ các phong trào, hoạt động của địa phương. UBND xã cùng các đoàn thể chính trị - xã hội hàng năm đều động viên, hỗ trợ và khen thưởng gia đình chị.

Trải qua nhiều vất vả trên chặng đường mưu sinh, giờ đây cuộc sống của gia đình chị Hiền luôn tràn ngập niềm vui khi con cái trưởng thành, có điều kiện kinh tế tốt hơn trước rất nhiều. Nhưng với chị, niềm vui lớn nhất là khi những nỗ lực, cố gắng của mình không chỉ giúp gia đình vươn lên trong cuộc sống mà còn tạo việc làm cho nhiều phụ nữ khác, góp phần xây dựng quê hương ngày càng phát triển.

TIẾN DAT